

TOLLFORGATÓ TEHETSÉGGKUTATÓ VERSENY

SZÖVEGÉRTÉS

3. OSZTÁLY

Tanuló neve, osztálya: _____

Iskola neve, címe: _____

Levelezési cím: _____

Felkészítő tanár neve: _____

HEGYESORRÚ DENEVÉR

A denevér abban különleges az emlősállatok családjában, hogy végtagjai között szárnyszerűen kifeszülő bőrhártya segítségével repülni is képes. Gyakran bőregérnek is hívjuk.

A filmek elhagyatott ódon kastélyaiban a szereplőket riogató élőlény alaposabb megismerésére nyílik módod, ha elolvasod ezt a szöveget.

A hegyesorrú denevér bundája vörhenyesbarna. Igen hasonlít a közönséges denevérhez, de annál valamivel, orra és füle hegyesebb.

A hegyesorrú denevér mindenütt elterjedt az országban, mégis a leggyakoribb az Alföldön. Alkonyatkor jön elő rejtekéről, és az utcai fák körül vagy a kertekben szálldosva keresi zsákmányát. A nagyobb testű bogarakat, tavaszi és nyári eleji rajzás idején a cserebogarakat fogdossa, de sok éjjel repülő lepkét is elkap.

Hajnal közeledtével tűnik le, s visszahúzódik padlásokra, tornyokba, hogy a gerendák rejtekében naphosszat szunyókáljon denevértársaival. A nőstények május végén, nyár elején hozzák világra kicsinyeiket.

Ősszel a hegyesorrú denevérek a közönséges denevérral együtt tömegesen keresik fel a megfelelő páradús mészkőbarlangokat, hogy a telet ott töltsék.

A gyűrűzések adatai szerint nagyobb távolságokról is érkeznek állatok ilyen barlanghoz. A mennyezeten szorosán egymás mellett csimpaszkodnak, fűrtökben lógnak ilyenkor a denevérek, úgy, mint a régi háztetőkön a hódfarkú cserepek.

Gyűrűzéskor az alvó denevéreket hosszú nyélre erősített nagy hálókkaal emelik le – néha 30-40 darabot egyszerre -, megjelölik, s persze rögtön eleresztik őket.

Azt hitték korábban, hogy a denevérek a földről nem tudnak a maguk erejéből fölrepülni.

Mikor a kutatók elkészültek a gyűrűzéssel, a denevéreket sziklapárkányra teszik. Az álmukból felzavart állatok előbb cincogva mászkálnak ide-oda, de néhány perc múlva kivétel nélkül mind simán felrepül, és rövid körözés után elfoglalja helyét a többiek között. A denevért nem a lábán gyűrűzik, mint a madarat, hanem a számozott alumíniumkarikát az alkarjára erősítik.

A könnyű alumíniumgyűrű a bőrszárnyú denevért egyáltalán nem akadályozza a repülésben.

Sajnos az ötvenes évek óta nagyon megcsappant a hegyesorrú denevérek száma a főváros környéki barlangokban, de másutt is. Ma már alig néhány száz állat telel ott, ahol korábban 3-4000 példány is volt együtt. A korábbi nagy denevérbőségről ma már csak a földön nagy kupacokban felhalmozódott denevérürülék árulkodik.

1. feladat

Húzd alá a szövegben az alábbi kérdésekre válaszoló mondatokat, mondatrészeket!

- a) Milyen színű a hegyesorrú denevér bundája?
- b) Hol fordul elő leggyakrabban?
- c) Mivel táplálkozik?

3	
---	--

2. feladat

Egészítsd ki a hiányos mondatokat!

- a) Ősszel a hegyesorrú denevér _____

- b) A kutatók a gyűrűt _____ erősítik, amely

2	
---	--

3. feladat

Magyarázd meg mit jelentenek az alábbi szavak!

- a) alkonyatkor: _____
- b) naphosszat: _____
- c) szunyókáljon: _____
- d) csimpaszkodnak: _____

4	
---	--

4. feladat

Adj más címet a szövegnek! Törekedj arra, hogy érdeklődést felkeltő legyen!

2	
---	--

5. feladat

Válaszolj!

a) Milyen hangokat bocsátanak ki a denevérek?

b) Milyen probléma merült fel az ötvenes évektől a denevérállománnyal kapcsolatban?

c) A barlang mely részén rejtőzködnek?

3	
---	--

6. feladat

Döntsd el az állítások igazságtartalmát! (igaz – hamis)

- a) A denevér szárnyai segítségével kiválóan repül. _____
- b) Jelenleg 3-4000 példányt találhatunk egy-egy telelésre alkalmas barlangban. _____
- c) Az éjszakákat tornyokban, padlásokon tölti. _____
- d) Ősszel különösen sok cserebogarat fal fel. _____
- e) A denevéreket hálóval emelik le a barlang mennyezetéről, hogy meggyűrűzhessék. _____

5	
---	--

7. feladat

Az alábbi szólások szavait összekevertük. Rakj rendet! Írd le helyesen őket!

- a) mint denevér jár este a
-

- b) se se denevér ó te madár egér nem
szegény nem
-

2	
---	--

Összesen:

21	
----	--